

מי שיתב לבש

מעייני חיזוק וזמננה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לענו וחי נאמן
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

נפשי בדברו | דיבורים מלב אל לב
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי בשאלתי | שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

מי יכול לבכות?

בעוד ששבתיו של יורי השכן הגוי הכול נותר כדאמתול, הוא לא בוכה ולא מילל, החיים על מסלולם, הוא דוחף את עצמו עוד יום כמו אתמול וכמו עוד שנה, לעומתו אצל ר' אורי השתנו החיים מן הקצה אל הקצה, הוא גילה מי הוא, יש לו רצונות ושאיפות, וגם סיכויים גדולים, שאולי יתממשו בקרוב...

* * *

תשעה באב הוא יום הקשה ביותר לישראל, יום מוכן לפרועניות, יום התגברות הדינים, בו נחרב בית אלקינו פעמיים. ונצטוונו לבכות ולהתאבל בו על חורבנו. אולם צריך עיון טובא, שדוקא על יום זה נאמר שאין אומרים בו תחנון משום דאיקרי "מועד"...

וי"ל דלפי האמת, בעומקן של דברים, יום זה הוא יום של תקוה ומועד לעם ישראל. דעצם הדבר שנצטוונו ביום זה להתאבל ולבכות - מורה לנו כי ניצבת ועומדת לפנינו תקוה גדולה להוושע בתשועת עולמים. כי הנה הדבר ברור דבכיה על העבר אינה מעשה בר דעת, כי מדוע יבכה האדם על ביתו שנחרב ועל ספינתו שטבעה בים, שאין להשיבם, ואין בזה מן החכמה. ובזאת שחז"ל ציוו עלינו להתאבל ולבכות. מכאן גופא ראי' שהבכיה אינו בכי של יאוש ועצבות על דבר החולף אלא בכי של תקוה לעתיד טוב, ועל ישועה העתידה לבוא.

היינו שבתוך פנימיותו של הבכיה והצער יש תקוה גדולה עבורנו, שעל דא ודאי יאות לנו לשמוח, ועיצומו של ת"ב מיועד לתקוה של שמחה, ולקראו עליו מועד, כמבואר בקרא (זכריה ח' י"ח). ואין אומרים בו תחנון, כי בו טמון המועד להוושע.

...ומובא על הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע, שהקרובים אליו חשו בעומק בכייתו - בכיה של תקוה ושל שמחה.

כמו כן מובא (במעיינות הנצח בשם הרה"ק רמ"ח מסלונים ולה"ה) על הפסוק (שמות ב' ו'): "ותראו את הילד והנה נער בוכה ותאמר מילדי העברים זה". ומפשטות לשון הכתוב נראה שהיא קבועה זאת מאופן בכייתו של הילד. וצריך להבין בניין ידעה זאת מבכייתו. אלא שראתה בעצם הבכיה שלו שהוא בכי של יהודי, סוג בכי של תקוה, היות ובכיה של גוי הוא בכי של יאוש, ובכיה של יהודי היא בכיה של תקוה... (לקט אמרים ח"ב עמ' מ"ב)

אורי ויורי, שני שכנים, מתגוררים שנים רבות זה לצד זה. כבר כמה דורות שהם חיים בבתים אשר יש להם בירושה מאבותיהם, ומאז שעמדו על דעתם לא הכירו כל מקום מלבד שכונת העוני בה הם גדלו.

בתיהם הנראים כנשענים אחד על חבירו, כבר קשה היום לקרא להם בשם בית, אין זה כי אם בקתות עלובות ורעועות שאולי ידעו אי פעם ימים טובים מאלו.

אורי ויורי מביאים לחם לפיות ילדיהם הרעבים בעמל כפיים מפרך, ידיהם גרומות וחשך משחור תארם מרוב עוני ומרוב עבודה - לא מצאו מנוח...

יום אחד נשמע קול בכי קורע לב בוקע מחלון ביתו של ר' אורי, עובר אורח אשר נקלע לשם הזדעזעו כולו לשמע היבבות הנוראות השוטפים החוצה כגלים המטלטלים בסערה את לב שומעיהם.

בחרדה גדולה הוא מיהר לפתוח את הדלת לראות מה קרה לו לבעל הבית המילל מנהמת לבו הקרוע לגורים.

ר' אורי מרים עיניים אל הדלת, למראה התדהמה על פני האורח החרד לשלומו התעקם מעט פיו באמצע הבכי, האורח הנדהם דימה לראות בת שחוק נסתרת על דל שפתיו, אך מיד שב קולו של בעל הבית לזעזע את קירות הבית בבכיו המר.

אורח מנסה להרגיע הוא ממתין להפוגה קלה כדי לנסות לדלות מפי ר' אורי מה ארע, אך ר' אורי אינו יכול להרגע.

הדבר היחיד שהצלחה, הוא להצביע בידו על מכתב המונח על השולחן...

"לכבוד ר' אורי ומשפחתו היקרה, יש לנו עבורכם בשורה משמחת, והיא שאתם חיים בדמיונות, נדמה לכם כי הנכם עניים מרודים, אנשים מסכנים וקטיי יום, טעות בידכם! גילינו כי הנכם נכדים של משפחה עשירה אשר ברשותה אחוזות פאר, נדל"ן בשווי מליארדים בכמה ערים גדולות, וחשבונות בנק תפוחים עד להתפקע בסכומי עתק דמיוניים.

אננם נוכלים חסרי מצפון שדדו את זקניכם לפני דורות, הם שמו ידיהם על כל העושר הזה, אך כרגע התגלה מסמך שמעיד על התרמית ואולי בפעולות כל שהן יש סיכוי להחזיר לכם את ירושת אבותיכם...

• שאלה • האם צריך לרצות לבכות על החורבן?

תשובה: בכי זה לא ענין שמגיע מתוך רצון לבכות, בכי נובע מתוך התעוררות.

• שאלה • האם פעם בכו יותר?

תשובה: פעם היו בוכים כל כך הרבה עד שהגיע מצב שהיה מנהג לזרוק באבקעס (אצטרובלים) כדי להפיג את הבכי. היום לא בוכים ולא זורקים, ליידער ליידער. היום גם לשמוח איננו יודעים.

• שאלה • איך בכל זאת מתעוררים לבכות על החורבן?

תשובה: לומדים איכה עם רש"י, אומרים איכה עם הטעמים של איכה, וכשאומרים עם הציבור מתקשרים עמהם, כשהאחד אינו בוכה, השני בוכה ובכך נכללים עם הבכי על החורבן.

• שאלה • איך מתחזקים באמונה ובטחון בכל המעברים?

תשובה: ללמוד בכל יום סדר לימוד בספרים העוסקים באמונה ובטחון ולחזור כמה פעמים על מה שלמד, ואחר כך לקבוע זמן לתפילה מיוחדת לזכות להגיע לזה.

ס'איז זיס וי צוקער

מתוך שיחה שנאמרה בעת רעוא דרעוין - מוצש"ק פנחס

מה העצה לתפילה בכוונה?

באמת כשמתפללים במנין והמנין מתפלל במרוצה זה גורם שגם מתפללים במרוצה, על כן יש להקדים ולבא מוקדם, כשהם מתחילים הודו, כבר אפשר לעמוד ב'ברכו', וכך זוכים להתפלל בכוונה. לכוון פירוש המילות כראוי. פירוש המילות זו הכוונה הגדולה ביותר.

מובא בספרים שהאדם המתפלל כל התפילה בשחרית כראוי, יש לו יום טוב ומוצלח, וזה בדוק ומנוסה.

זכורני שפעם היה אחד בבתי הונגרין שצעק על החזן מדוע הוא מאריך מדי הרבה (דער חזן קוועטשט זיך), עמד שם רבי יונה לעבל ע"ה, והשיב לאותו אדם, 'אילו היית יודע כמה גישמאק יש בכל מילה בתפילה היית מדבר אחרת'. כמה גישמאק יש בכל מלה ומלה. תפילה והילול, ולשון נאה כזה, לשון קדוש כזה, אנשי כנסת הגדולה תקנו את התיבות הללו.

יש לשון מרבינו (לקו"מ סי' ט) 'עיקר החיות מקבלים מהתפילה', כשמתפללים תפילה טובה יש לו חיות. תפילה עם גישמאק, תפילה קדושה כזו, יש בזה רחוניות וגשמיות, כל הישועות הנצרכות לאדם.

ולכן עיקר העצה להתחיל להתפלל מוקדם, להתחיל לפני שהמנין מתחיל.

אכן הכרתי יהודי בשם רבי יוסף קעניג שהיה מתפלל בשטיבלאך, התפילה שלו הייתה מלכתחילה בשני מנינים, התחיל במנין אחד וסיים עם המנין השני.

צריך להכניס כח בתפילה, התפילה צריכה להיות 'תפילה', לא סתם לומר התיבות.

בספר חרדים שכל אחד יעשה לעצמו ניגון ונעימה לומר בו פסוקי דמורה, כל אחד ילמד לעצמו איזה ניגון נעים, ובו יאמר הללויה. כשמתפללים עם גישמאק, זה ממש חיות, חיות כפשוטו.

אדם צריך להתפלל בנעימות וללמוד תורה בנועם, הרי זה זיס וי צוקער - מתוק כסוכר. העול והמהירות שנדמה לאדם שאין לו זמן, מפריע לתפילה. בעת התפילה צריך אדם להיות משוחרר, לא להתפלל בגלל שממרה לאכילתו ולשאר ענייניו.

השבוע חל היארצייט של רבי לוי יצחק בענדער זצוק"ל, מה אפשר ללמוד מדרכיו?

עבודת התפילה. היה מתפלל עם גישמאק, מלבד מה שהיה 'בעל תפילה', היה 'מתפלל'.

רבי לוי יצחק לא החסיר 'תיקון חצות' מאז שהתקרב לברסלב בהיותו נער בן 17 שנה. מעולם לא החסיר חצות לילה. בבוקר היה נח מעט ואח"כ היה ממשיך בעבודת ה'.

גם באותו לילה בטרם היו אמורים להוציא להורג, ביחד עם רבי אליהו חיים רוזן, קם רלו"צ חצות, היה לו יישוב הדעת ללכת לישון מוקדם כדי שיוכל לקום בחצות הלילה, אף שידע שלמחרת יתלו אותם, אמנם סיפר שבאותו לילה במקום לומר תיקון חצות בחר לדבר שיחת-חברים מעלמא דאתי. ואכן בכח זה נמתק הדין ונצלו ממות לחיים.

'ברסלב' היתה צריכה אותו, כי הוא היה מנהיג. ורבי אליהו חיים בנה את ה'שוה"ל (ה"ה ביהמ"ד הגדול במא"ט).

הוא היה שומר הזמן באופן מופלא, היו לו סדרים בכל חלקי התורה, בכל שבוע היה לומד את כל הזהר והמדרשים על פרשת השבוע, ואכן היה ניכר עליו איך שזכר מדרשים וזוהרם בעל פה.

בחג השבועות היה אומר 'אקדמות' בעל פה, הוא סיפר לי שבעת שהיה מלמד היה לומד ומשנן את ההקדמות עם הילדים בכל ערב שבועות, וכך נחקק בזכרונו אקדמות בעל פה.

הוא היה כל כך מסודר בזמנים, בכל ערב שבת היה מדייק ללכת למקוה מיד היה לומד ומשנן את ההקדמות עם הילדים בכל ערב שבועות, וכך נחקק בזכרונו אקדמות בעל פה.

הוא היה כל כך מסודר בזמנים, בכל ערב שבת היה מדייק ללכת למקוה מיד היה לומד ומשנן את ההקדמות עם הילדים בכל ערב שבועות, וכך נחקק בזכרונו אקדמות בעל פה.

כי ידור נדר לה'

ההוראה של התנא 'ועשו סייג לתורה' כולל בתוכו שלשה ענינים - כן כותב הרמח"ל (מסילת ישרים פי"ג); ראשית כל להזהר בזהירות עצומה ולשמור על כל איסורי התורה. ועוד יש בזה, לשמור גזירות חז"ל ולעשות משמרת למשמרתי אשר הם סביב איסורי התורה. לכן יזהר האדם שלא יכשל באיסור דרבנן, כדי שלא יכשל בדאורייתא, כי מי שאינו נוהר בדרבנן, עליו אמר הכתוב: "ופורץ גדר ישכנו נחש" (קהלת י, ח), שעל ידי מה שהאדם מיקל בסייג אחד שגדרו חז"ל, הוא עלול להכשל באיסור דאורייתא ממש, למרות שבשעת מעשה הוא חושב שלא יכשל, שהמקל בגדרי חז"ל יקבל נשיכה מהנחש ככתוב ופורץ גדר וגו'.

ועוד כולל בזה שיש על האדם לעשות בעצמו סייגים, כפי טבעו ותכונותיו המיוחדות, כי כל אחד מכיר את עצמו, ויעשה גדרים לעצמו שלא יבא לידי מכשול, וכאשר יראה ויבחין בעצמו שהוא עלול להכשל בדבר מסויים, יתבונן בדבר ויטכס עצה איך לגדור לעצמו גדרים וסייגים שימנעו ממנו מלהכשל בעתיד.

עשיית הגדרים נוגעים הן בסור מרע והן בעשה טוב, שיקבל על עצמו גדרים וסייגים שעל ידם יימנע מעשות רע, ויקיים את המצוות כתיקונן. ובודאי שכל קבלה צריכה להיות 'בלי נדר', לפי שאנו חלושי דעת ולב (בטלנים בלשון העם) שעלולים להכשל, לכן צריך לקבל על עצמנו בלי נדר אבל להזהר בהם כאילו היו בנדר ממש.

וכאשר האדם נוהר בסייגים, הרי הוא מרוצה מאד לפניו ית', וכמו שאמרו חז"ל על כל מצוות דרבנן שהם חביבים יותר מיינה של תורה, ודרשו את הפסוק "כי טובים דודיך מיין" (שה"ש א, ב), 'דודיך' מלשון ידידות, שהתקנות שגורו חז"ל מראים על קשרי ידידות עם השי"ת, שהם רוצים לשמור על תורת הקב"ה...

וזה עולה גם על הסייגים שהאדם עושה מעצמו כדי לא לעבור על רצון ה', כמובא לעיל מהרמח"ל שעל האדם לעשות סייגים לעצמו כפי שהוא מכיר את עצמו, וזה חשוב מאד אצל השי"ת ומרבה את האהבה עם השי"ת, כי מדוע עושה אותם האדם - רק כדי שלא יבא לידי חטא ח"ו.

(אוסף אמרים מידות - פרקי אבות פ"א)

אלה מסעי בני ישראל

מובא מהבעש"ט, שעל האדם לדעת שהחושך וההעלמה וההסתרה הם מהשי"ת בעצמו. וכן כשהאדם הוא בקטנות, ודינים שורים עליו רח"ל, עליו לדעת זאת שהוא נמצא עכשיו בקטנות ובהסתרה, ועצם ידיעה זו היא כבר התחלה להמתקה...

כשאדם זוכה להתנהג כראוי בעת טמטום הלב והמות, במוני החושך, אי מתחיל להאיר הכח האלקי ואותיות התורה המחייב את העתים הללו ומהפך אותם לטובה ויכול להתעלות מאד עי"ז (ע"ש בלק"מ סי' ל"ג).

והוא כדברי הבעש"ט (דגל מחנה אפרים, מסעי) שהאדם עובר בימי חייו את מ"ב המסעות המפורשת בתורה (פרשת מסעי), היינו שבכל תקופה מחיי האדם עוברים עליו מעברים שונים, על כל אחד כפי ערכו, על פי הענינים המרומזים בסוד המסע בו הוא נמצא אז. והוא יכול להפכו לטב או למוטב, הכל כפי עבודת האדם.

(ונכתב בספר - מאמר מעלת השלום ושרשו)

דע שיש שבת

להשי"ת! בכל מקום ובכל זמן יהיה האיך שיהיה יש לו רשות לדבר עם השי"ת! לצעוק אליו ולהתחנן לפניו! - רעדן צום אויבערשטן און שרייען צום אויבערשטן: "טבעתי בין מצולה ואין מועד!" (תהלים ט, א) 'ראטעווע ראטעווע!' הצל הצל!

וזה גורם להשי"ת נחת רוח גדול ביותר! כי ככל שהאדם הוא רחוק יותר משרשו ועדיין הוא משתוקק אליו, הוא אינו רוצה להתנתק מהשורש הקדוש, אזי נתגלה בעולם קדושת שמו יתברך ושורש נשמות ישראל! ואין לשער כמה נחת רוח גדול ביותר הוא לפניו יתברך!

ישנם התמהים ושואלים - 'וכי צריך תמיד לדבר ולעורר על קדושת ומעלת יום השבת?!' התשובה היא כי אכן כך, שהרי למדונו חז"ל ששלושים יום קודם לחג יש ללמוד את הלכות החג, והרי כלפי יום השבת הוא תמיד בתוך 'שלושים יום קודם החג', על כן צריך אכן תמיד לדבר משבת! כי אם אין מדברים ואין שמים על לב, אזי שוכחים לגמרי מביאת יום השבת ומקדושתו, שוכחים לגמרי שהשבת באה ושהשבת חולפת...

אין צריך שום חילוקי כפרה!

כמה פעמים יש שרביה"ק מקשר ענין ה'תשובה' לשבת (ראה תורה ו' הנ"ל, וע"ע תורה מ"ט, אות ו'; ותורה ע"ט ועוד). ובתורה נ"ח מבאר רביה"ק ש'שבת' הוא 'תשובה', כמו שכתוב (דברים ד, ה) 'ושבת עד ה' אלקיך' - שהוא לשון 'שבת', והוא 'תשובה מאהבה', ו'אהבה' הוא 'בתענוגים', וזהו בחינה של 'ויקראת לשבת עונג' (ישעיה נח, ג). והענין מבואר שם שבשבת זוכים לקבל 'עונג' בהשי"ת ובקיום מצוותיו! עונג ב'קרבת אלקים'!

ואז אומר השי"ת - 'אשובה אליכם - ועשו תשובה!' זהו 'תשובה מאהבה' שאין צריך על זה ד' חילוקי כפרה, ואין צריך 'ויכור' ולא מיתה וחלאים חס ושלום! (כן כתב החיד"א מדבר קדמות מערכת ת' אות יח, ובבני יששכר חודש תשרי מאמר ד' אות ל"ט כתב שכיון שפסק כן החיד"א נפסק כך בבית דין של מעלה, ע"ש).

והשי"ת יעזור ויגן ויושיע, ויברך את כל כלל ישראל בברכת שבת! וכמו שכתוב אצל שבת 'ויברך' ו'יקדש' (בראשית ב, א), שנתברך בכל הברכות הטובות הנשפעות על ידי קדושת שבת!

היום". ובאחד מהפירושים הוא מבאר כך: "וידעת היום" - איד! דו זאלסט וויסן אז עס איז דא א 'יום' השבת! דע לך שיש יום שהוא שבת! כי כאשר האדם חושב מחשבות ומתעורר לשוב בתשובה, אזי תיכף ומיד מתעורר הבעל דבר ומעכבו מלשוב, באמרו אליו: "וכי יכול אתה להשלים מצוות רבות כל כך ומעשים טובים הרבה שאבדת עד היום? מה כבר תרוויח מהתשובה שלך? וכי יכול אתה השפל והדל לתקן כל החטאים והעוונות שעשית מעודך עד היום?" וכך הוא מכניס מורך ויאוש גמור בליבו לבל ישוב בתשובה! ובחלישות הדעת זו לוכד הבעל דבר ברשתו רוב בני העולם רחמנא ליצלן!

” וצריכים הרבה לדבר מזה, כי הרי חלק שביעית מימי שנותינו עלי אדמות הם ימי השבת! א זיבעטל יארן איז שבת! כל שבע שנים יש לנו שנה שבת! על כן צריכים לראות אכן שיהיו ימי השבת כראוי וכנכון...”

על זה בא האור החיים הקדוש ומאיר עינינו בפסוק זה. על טענה הראשונה שהאדם פספס ואיבד מצוות רבות שלא קיימם - יש עצה נפלאה! "השומר שבת כהלכתה כאילו קיים כל התורה כולה!" כך מגלים לנו חז"ל הקדושים (ירושלמי ברכות פ"א ה"א), בזה יש לך השלמה על כל המצוות!

- ושוב, אתה מתיירא מחטאים ועוונות? הרי הגמרא נקטה את העוון הגדול והגרוע ביותר: "אפילו יש לו עוון עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו!" (שבת ק"ח ע"ב) - יש לך שבת - יש לך תיקון על הכל! "וידעת היום" - הזיכור יהודי יקר! יש יום שבת קודש אשר כולו רצון אהבה להשי"ת ובכוחו לתקן כל העבר ולהתחדש על העתיד ביתר שאת ועזו!

הגדול של השי"ת הנחת רוח

ורביה"ק אכן מבאר בתורה ו' הענין של "בקי ברצוא בקי בשוב" - שעל כל אחד ואחד לדעת, שתמיד בכל מצב ובכל מקום הוא מקורב

לנצל כל רגע מהמתנה הנפלאה

אנו צריכים לייקר את המתנה היקרה שקיבלנו מבורא עולם, לנצל כראוי היטב כל שעה מיום השבת קודש. ושמעתי מספרים על הגה"ח רבי גדלי' קעניג עליו השלום (א"ה: יום ה'אירצייט של האי גאון תחסיד חל השבוע ביום כ"ג תמוז - תש"מ) איך שהיה מעורר את בני ביתו לנצל כראוי את יום השבת.

כי בדרך כלל, יום השבת מסתכם אצל אנשים כיום אשר הולכים לבית הכנסת להתפלל ואחר כך חוזרים לסעוד סעודת שבת קודש, וכמובן לומר זמירות ותשבחות לא-ל חי, ואחר כך הולך כל אחד לעניינו, זה בכה וזה בכה, והיות שאין סדר מיוחד ליום נעלה זה יתכן מאוד לבזבז את הזמן על דברים של מה בכך.

אמנם רבי גדלי' שהחשיב כל כך כל שעה וכל רגע של שבת, עשה לעצמו ולבני ביתו כולם מנהג קבוע - חוק ולא יעבור, שתיכף אחר סעודת היום וזמירות שבת קודש, היו כולם לוקחים ספק תהלים, והיו עוסקים בנעימות באמירת כל ספר תהלים - עד תפילת מנחה! אנגעפילט דעם שבת, אנגעפילט דעם שבת! כי הוא 'יום קדוש!' ובוהר הקדוש מכנה את יום השבת 'יומא דנשמתא - ולא יומא דגופא' - אינגאנצן נישט קיין טאג פון גוף, דאס איז שבת!

בכה שבת להפוך את מזלו לטובה

וכאשר האדם זוכה לערוך את יום השבת כראוי לו, אזי הוא יכול להפוך את מזלו לטובה! ומובא (ראה ספה"ק מנחם ציון פרשת בשלה) שלכן לא כתיב בשבת 'ויהי ערב ויהי בקר', כי הוא יום של למעלה מן הזמן! וכאשר מקושרים ל'למעלה מן הזמן' אזי מקבלים שפע טוב הרבה למעלה ממה שמגיע על פי מזל! גבוה הרבה ממה שצריך להגיע לפי המזל! והוא ממש רכוש גדול מאוד, רכוש גדול מאוד!

וצריכים הרבה לדבר מזה, כי הרי חלק שביעית מימי שנותינו עלי אדמות הם ימי השבת! א זיבעטל יארן איז שבת! כל שבע שנים יש לנו שנה שבת! על כן צריכים לראות אכן שיהיו ימי השבת כראוי וכנכון כדת של תורה. והלא כבר אמרו חז"ל שכל השומר שבת מוחלין לו על כל עוונותיו! זוכים למחילת עוונות!

שבת מתקן הכל!

האור החיים הקדוש על הפסוק (דברים ד, ט): "וידעת היום והשבת אל לבבך" - מבאר עשר פירושים מה כוונת התורה באמרה "וידעת

והיא תצלה

ב"ה, יום א' אחד ושלושים לעומר תשל"ב ירושלים ת"ו בכ"א

וזה "בעקבות דמשיחא חוצפא יסגי" (סוף סוטה במשנה), ר"ל שתתגדל ותהיה חשובה מידת החוצפה אפילו כלפי שמיא (היינו שגם רשע המלא בחטאים לא יעזוב את השי"ת, אלא יחטוף איוז מצוה ב'עשה טוב', וימעט בעבירה ב'סור מרע').

אמנם צריך לזה חוצפה, כי בכל זאת הוא בגדר רשע עדיין, אבל החוצפה הזאת בעקבתא דמשיחא 'יסגא', תהיה גדולה וחשובה מאד אצל השי"ת). וזאת היא נקודה חשובה בעבודת השם.

וענין זה, רק בלשון אחר מובא בלקוטי הלכות. והבן.

אמי מורתי תחי' תשמח מאד אם זוגתך תכתוב לה. אמנם אל לה להתחשב אם לא תשיב לה, כי קשה לה מאד ענין הכתיבה.

זה שעוררת לי על הוצאות של האגרות, תמיד אני עושה חשבון כי לא נכון לקמץ... ובמשך הזמן התרגלתי להשיב תיכף בלי לחשוב על יופי הכתיבה וכדומה, כי ראוי לנותן לא להיות כפוי תודה מלפניו.

והנני דו"ש וטובתך והצלחתך בלונ"ח

יעקב מאיר שכטער

אל כבוד ידיד נפשי ולבבי הותיק וחסידי ר'... שליטי"א ושלמיה ישגא לחדא.

אגרתך הגיעני עם הפד"נ עשר... ותודה רבה והכרת טובה, ואקוה להיות במירון ולקחת את פתקאותיך, ויהי רצון שנושע בכל הישועות בגוף ונפש וכו'.

אצלי מיט גרויס חסד, והשי"ת יוסיף חסדו עמדי, ולא ימיש חסדו מאתנו לעולם.

בוה שכתבת מהזהר (ח"ג קנח ע"ב) "מאן דאיהו בדוחקא לא מסתכל מידי" נזכרתי מה שראיתי זה מקרוב מרבי צדוק מלובלין זצ"ל (בספר צדקת הצדיק אות מ"ו), שבעת הזאת לא עת לחשוב הרבה בעבודת השם, היינו שאפשר לעשות אפילו עניינים רמים שאפילו לפי מעשינו אנו רחוקים מזה, ולחטוף תמיד לעשות נחת רוח להבורא ית"ש, אפילו אם הוא כמו שהוא.

ומה שאמר משה רבינו ע"ה להמעפילים שאינם ראויים לעלות (במדבר יד, מא) "והיא לא תצלה" - מדייק (הר"צ הכהן) 'והיא' לא תצלה, אבל בעקבתא דמשיחא מי שיהיה לו מסירות נפש בעבודת ה' אף אם אינו הגון ואינו כדאי - או תצלה.

נפשות חסידי | סיפורים ולקחיהם | מאת מו"ד שליטי"א

המהות הפנימית

ודבר זה גילה לנו רביה"ק (סי' רפ"ב) בהפליגו בכח שידון האדם את עצמו לכף זכות, ואנו רואים דבר נפלא שהיצר הרע נותן לאדם לעשות כחפצו, רק לא להתבונן בנקודה הטובה שלו, כגון כשמבקש האדם להתגאות - נותן לו היצר להתגאות כיד המלך, כשנוגע הדבר ליהנות - נותן לו היצר להנות תמיד מכל טוב העולם ביד רחבה, אך כשמבקש האדם להחיות נפשו ע"י נקודות הטוב שבו, אין נותן לו היצר בשום פנים ואופן, הוא יערים כנגדו כל מיני מחשבות של עצבות ומרירות, ובלבד שלא יחיה עצמו בנקודה טובה, לפי שידוע היצר שזאת היא העצה המועילה ביותר כנגדו.

סיפר לי יהודי סוחר ירא שמים, שיש לו קרוב ברוסיה, והוא ל"ע רחוק מאוד משמירת הדת, עד שנראה כגוי ממש. יום אחד התקשר אליו קרובו וסיפר לו, שנסע בספינה, וראה שם יהודי אחד העומד מעוטר בטלית ותפילין ומתפלל, הדבר ריגש אותו מאד ופרץ בבכי נורא, ולא היה יכול לעצור בעד בכיו. הוא היה מופתע מאד ולא יכול להסביר מנין בא אצלו הבכי הגדול. אכן הבכי נבע מחמת שנתעורר אצלו מהותו הפנימית, אלא שעד עכשיו היה לו כסוי ע"י הרע, וברגע שהיתה לו התעוררות נתגלה הכיסוי של זוהמא ונשמתו האירה מעט. אכן ע"י התעוררות זו אפשר להחזירו למוטב, ללא שום ספק.

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי | ומכתבי מורינו שליטי"א

מרירות בלי עצבות אלא רק עם כיסופין ותקוה, זה בחי' "מעז יצא מתוק" ונמשכים מזה השפעות גדולות